

Teir sparka bólt

Í NÆRUM tvey ár hevur føroyskur politikkur verið mest átøkur einum fótibóltsdysti við alt annað enn professionellum leikarum. Tilvildarlaga spæla teir bóltin í ymsar ættir og ofta sparka teir beint upp í loft.

ALMENNU stovnarnir skulu spara. Og hetta verður gjørt við einum tilvildarlíggjum sparki. Teir skulu spara yvir ein kamb. Uttan mun til hvussu raksturinn hevur verið frammanundan og uttan mun til hvønn stovn talan er um og hvønn týðning hesin hevur í samfelagnum. Teir stovnar, ið hava spart øll árin, skulu spara eins nógv og teir, sum ikki á nakran hátt hava sýnt sparsemi.

SPARINGIN á sjúkrahúsverkinum kemur at kosta føroyska samfelagnum í dýrum dómum. Hon kemur at kosta mista arbeidssorklu og minni framleiðslu. Tá sjúkrahúsverkið virkar sum tað eigur, verða sjúk viðgjørd beinanvegin, og so fara tey

aftur í vinnu. Nú skulu tey, orsakað av sparingini á sjúkrahúsum, ganga í vikur og mánaðir og biða eftir at verða viðgjørd. Hesa tíðina framleiða tey onki. Tey fáa annaðhvørt sjúkradagpening ella forsorgarhjálp frá Almennastovuni. Munurin er itøkiligur. Tað, at hava eitt sjúkrahúsverk, sum ikki virkar nógv væl, er ikki nókur sparing fyri eitt samfelag, men ein útreiðsla, ið stendst av mistari framleiðslu og útgoldnari almannahjálp.

ALMENNU starvsfólkini, sum verða spard burtur, tað verið seg á sjúkrahúsverkinum ella á øðrum almennum stovnum, skulu eisini á Almennastovuna at fáa forsorgarhjálp ella aðra hjálpi til lívsins uppihald. Vit hava eina almennalóg-gávu, sum sigur, at øll í okkara samfelag skulu liva. Um fólk orsakað av sjúku ella øðrum, t.d. arbeidssloysi, ikki kunnu vinna til lívsins uppihald, so eiga tey at fáa almannahjálp. Soleiðis er okkara samfelag innrættað. Og innrættingin er ikki serfær-

oysk. Soleiðis er tað eisini í øllum okkara grannalöndum.

TAÐ ER tí púra greitt at øll skulu hava pening at liva fyri. Og hvi so ikki lata fólk arbeida fyri henda pening, heldur enn at fáa peningin, uttan at arbeida? Og júst her er tað at teir tilvildarlaga og lítið umhugsaðu bóltarnir hjá teimum lítið professionellu bóltspælarum í samgonguni gera seg galdandi. Teir vita at fólk sambært lóg hava rætt at liva. Men teir siga at tey skulu ikki arbeida fyri at liva. Tí vit spara. Hvar er logikkurin?

Í VIKUNI varð aftur ein sermerktur bóltur spældur av teimum lítið professionellu leikarum í Tinganesi. Føroya Gjaldstova skal sjálvandi eisini spara. Tað almenna hevur ikki ráð at krevja skatt og onnur gjöld inn, tí vit spara. Ein partur av sparingini liggur í tí, at gjaldstovan skal spara 900.000 kr. í postgjaldi og t.v.s., at inntøkurnar hjá postverkinum við hesum gerast 900.000 kr.

minni. Sum kunnugt verður hallið hjá postverkinum goldið úr landskassanum. Spurningurin er so um hetta eisini verður gjørt í hesum førinum ella skal postverkið spæla bóltin víðari við at spara 900.000 kr.? Sígja tit nakran logikk?

FYRRI hálvleikur í hesum syrgiliga dysti er enn ikki lokin. Og so er ein hálvleikur eftir. Koma nøkur mál í dystinum spyr onkur. Jú, hann er sera málríkur, men talan er bert um sjálmvæl. Øll málini enda í okkara egna máli — í tí føroyska málinum.

Landsstýrið og kreppan

Allir føroyingar KENNA seg í kreppu. Sjúkueykennini eru allastaðni. Ein kensla av mistreysti og vantandi áskoðan um meiningina við lívinum, fer sum ring krímsjúka runt millum alt fleiri og fleiri føroyingar - tað verða færri og færri at taka neyduga takið, til at vinna á trupulleikunum skrivur Hans Jørgensen, skrivari í javnaðarflokkinum í dagsins politisku viðmerking.

Hann vísir á, at eitt ein avleiðingin av tí politikki, sum henda ekstremt borgarlaga samgongan rekur, er, at sambandið millum vanliga brogararan og ta politisku skipanina minskar dag frá degi.

Hans Jørgensen, floks-skrivari í javnaðarflokkinum skrivur dagsins politisku viðmerking

politisk viðmerking

Føroyar skulu nokk klara seg. Vit hava eitt frálíkt land. Eitt vælútbyggt fólk, røsk og dugnalig konufólk og mannfólk. Vit høvdu og hava lutfalsliga eitt trygt vælferðarsamfelag. Ein høgur livifót. Vit liggja trygt og friðarligt fyri okkum sjálvi og njóta vælferðina.

Ella gera vit nú tað? Vit hava fingið boðað frá einari kreppu fyri og aðrari eftir. Vit minnst øll orðini hjá Anfinni Kalsberg undan valinum 1984, tá hann segði, at tað vóru ikki bert flakavirkinir, sum vóru í kreppu, men samfelagið alt. Tá vildi hann sum landsstýrismaður byta pening út til øll

flakavirkinir í landinum úr landskassanum. Typist fólkafloksloysn. Tibetur komu aðrir til røðrið eftir valið, og ein skilagoð loysn fanst, sum bjargaði teim flakavirkjum, sum høvdu nátturligar fortreytir fyri at halda fram. So vilt eg minnst, fóru eingi á heysin tá, men kláradu sjálvi skerini.

Stendur ikki væl til

Eg skal vera tann síðsti til at siga, at tað stendur væl til í hesum landi nú. Tað er týðuligt, at her er okkurt spinnandi gálið. Teir búskaparlaga trupulleikarnir, sum soleiðis sæð áttu

at verið yvirkomuligir, sýntust næstan vónleyst at loysa. Á politiska vígvollinum kemur orkuloysid alt meira fram í ljósið, tess longur henda undarlaga samansetta — vit mugu siga: ekstremt borgarlaga samgonga situr, og sambandið millum vanliga borgaran og ta politisku skipanina minskar dag frá degi.

Kreppan — menniskjaliga

Ringast kemur hetta við reint menniskjaliga! Allir føroyingar KENNA seg í kreppu. Sjúkueykennini eru allastaðni. Ein kensla av mistreysti og vantandi áskoðan um meiningina við lívinum, fer sum ring krímsjúka runt millum alt fleiri og fleiri føroyingar

— tað verða færri og færri at taka neyduga takið, til at vinna á trupulleikunum.

Fleiri og fleiri á tað almenna

Fleiri og fleiri landsmenn okkara millum 18 og 67 ár, fáa almennaveiting av einum ella øðrum slag.

Arbeidssloysið og flyggjanin hjá ungum familjum av landinum er týðuligasta prógv um, at tær búskaparlaga og politisku mekanismurnar eru í ólagi, og at hesar hava svikið ta týðningarmestu menniskjaliga uppgávuna í nútíðini.

Egoisman saman við kensluni av meiningssloysi og snæverskygni gror politiskt ráðaløysi og egin-goðska/egindyrking fram.

og úrslitið verður, nú sum áður, at tær svartastu afturhaldskreftirnar vinna fram í fólknum — Óli Breckmann, Finnboi Isakson o.a. Egoisman — eisini undir heitinum boikasjálvgóðska — er í vøkstri, og hon kennir ikki mótstöðu í hesum landsstýrinum, tvorturimóti.

Javnaðarhugsjónin — arbeidararerslan má tí leggja alla orku í bardagan fyri sosialum rættvisi, samanhaldi og trúnni á, at eyðkennini felagsskapur - brøðralag - (solidaritetur) er tað ófrávikiliga grundarlagið fyri einum góðum livi.

Kann fara tveir vegir hjá okkum

Antin enda vit sum ein keðilig skuldabundin tjóð,

undir yvirsýðing av lánarum, við arbeidssloysi, lágam livifóti, ævigum innanhýsis ósemjum, vaksandi mistreysti og minskandi trúgv á egna mátt og megi.

Ella lata vit uppافتur fyri samfelagnum - fólkahæiminum Føroyar — har vit í fullum áliti til tey grundleggjandi virðini royna at endurnýggja samfelagið. Ikki omanfyri høvur borgarans, men saman við fólknum.

Javnaðarhugsjónin er at skapa eitt nýtt samfelag fyri allar borgarar landsins — alla tíðina. Tí kundi Palme siga fult í tráð við grundsjónarmiðini »Politikkur er at tora broytingar«. Men broytingar uttan brøðralag eru ikki javnaðarbroytingar.

Hans Jørgensen